

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΑΓΓΕΛΟΓΙΑΝΝΟΣ

ΤΟΥ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΡΟΣΙΝΗ

Α'.

Ληστρική τις πράξεις είχε συμβή κατά τας ημέρας εκείνας εν τῇ πρὸς τὴν Εὐβοίαν Θεσσαλικῇ ἀκτῇ. Μοναχὸς φύλαξ παρεκκλησίου τῆς Παναγίας, συλληφθεὶς καὶ δεινῶς κακωθεὶς ὑπὸ τριῶν ρυπαρῶν φουστανελλοφόρων, ἠναγκάσθη νὰ παραδώσῃ εἰς αὐτοὺς τὸ πενιχρὸν ταμίειον καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη τοῦ ναοῦ.

Οἱ κακοῦργοι, φεύγοντες ἐνδεχομένην καταδίωξιν τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν, δὲν ἦτο ἀπίθανον ὅτι ἠδύναντο νὰ διαπεραιωθῶσι διὰ πλοιαρίου εἰς τὴν Εὐβοϊκὴν ἀκτὴν. Ταῦτα μαθοῦσα ἡ κυβέρνησις παρὰ τοῦ ἐν Βόλῳ Ἑλληνοπροξένου, ἐτηλεγράφησε πρὸς τὸν ἑπαρχον καὶ τὸν ὑπομειραρχον Ξηροχωρίου νὰ λάβωσι τὰ κατάλληλα μέτρα. Ἐξεπέμφθησαν λοιπὸν πρὸς τὰ ὑποπτα μέρη πάντες σχεδὸν οἱ διαθέσιμοι χωροφύλακες, καὶ οἱ πάρεδροι τῶν παρακτίων χωρίων διετάχθησαν νὰ διοργανώσωσι νυκτερινὰς περιπολίας ἐνόπλων χωρικῶν. Ἄλλ' οἱ λησταὶ δὲν ἐγκατέλειψαν τὸ Θεσσαλικὸν ἔδαφος, καὶ καλῶς ἐπράξαν, διότι οὐδὲ κατεδιώχθησαν οὐδὲ συνελήφθησαν ποτε.

Μίαν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων — ἦτο Σεπτέμβριος τοῦ 1878 — ὁ ἐνωμοτάρχης Καρακίτσος ἐπὶ κεφαλῆς πεντάδος χωροφυλάκων, ἦλθε καὶ κατέλυσε εἰς τὸ χωρίον. Οἱ χωροφύλακες διενεμήθησαν ὑπὸ τοῦ παρέδρου εἰς κονάκια, καὶ τὸν ἐνωμοτάρχην ἐκαλέσαμεν εἰς τὸν πύργον μας. Ἦτο Κιρπενσιώτης, ὕψηλός, εὐρύτερονος ὑψηλῶν ἐν τῷ στρατῷ πρὸ εἰκοσαετίας εἶχεν ἀποκτήσει τὸ τέλειον ἐκείνο στρατιωτικὸν παράστημα, ὅπερ χαρακτηρίζει τοὺς παλαιοὺς ὑπαξιωματικούς. Ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἦτο σφαιροειδής, ἡ κόμη σύρριζα κομμένη, ἐν ἀντιθέσει δὲ ἡ γενειὰς δασυτάτη καὶ μακρὰ, ὀλίγον ξυρισμένη ἔνθεν καὶ ἔνθεν τὰς παρεΐας. Ὁ μύσταξ ἀρειμανίως ἠνωρθωμένος, αἱ ὀφρύες συμμιγείς καὶ ὀρθότριχες. Ὁφθαλμοὶ γυπὸς, φωνὴ βαρεῖα ὡς δοῦπος τυμπάνου. Μειδιάμα σπανίως διέστελλε τὰ χεῖλη αὐτοῦ, ἀλλ' ὡσάκις ἐμειδία, πᾶσα ἡ προτέρα ἀγριότης ἐξηλείφετο ἀπὸ τῆς μορφῆς, αἴγλη τις ὑπερτάτης ἀγαθότητος περιέλουσε τὰ χαρακτηριστικά, καὶ ὁ ἀπηνὴς φύλαξ τῆς τάξεως μετεμορφοῦτο εἰς σεβάσιμον ἀρχιμανδρίτην.

Ἡ μεταμόρφωσις δ' αὕτη, ἢ ἄλλως στιγμιαία καὶ οὐχὶ συχνή, ἦτο διαρκῆς κατὰ τὴν ὥραν τοῦ δείπνου. Ὁ Καρακίτσος καταλείπων εἰς γωνίαν τινὰ τὸ ὄπλον, ἀναρτῶν τὴν ξιφολόγχην καὶ ἀποβάλλων τὸ πηλίκιον, ἵνα καταλάβῃ θέσιν πρὸ γαλαθνοῦ χοιριδίου καὶ φιάλης ξαυθοῦ μοσχάτου, παρήτει μετὰ τῶν ἐμβλημάτων τῆς ὑπηρεσίας καὶ πᾶσαν τὴν συναφῆ αὐστηρότητα. Ἦτο συνδαιτημῶν εὐθυμος, ὀμιλητικώτατος — καὶ μόνον κακὸς σύντροφος ἐν τῇ διανομῇ τῶν φαγητῶν καὶ ποτῶν ἀληθῆς λέων τοῦ μύθου.

Εὐνόητον εἶνε ὅτι τὸ κύριον θέμα τῆς ὀμιλίας κατὰ τὸ δείπνον ἐτέθη τὸ περὶ ληστῶν. Καὶ ὁ ἐνωμοτάρχης μετὰ δύο ποτηρίων οἴνου ἀνέφερε σχετικὰ ἐπεισόδια τοῦ μακροῦ αὐτοῦ σταδίου καὶ καταδίωξεις καὶ συμπλοκάς μετὰ ληστρικῶν συμμοριῶν.

— Βλέπετε ἐδῶ πάνω τὴ χαρακία;

εἶπεν ἀφηγοῦμενος συμπλοκὴν ἐν Φθιώτιδι καὶ δεικνύων τὴν κορυφὴν τῆς κεφαλῆς — εἶνε ἀπὸ τὸ γιαταγάνι τοῦ Καραγκοῦνη. Ἄν δὲν πρόφταινε ἕνας φαντάρος νὰ τοῦ ἀρπάξῃ τὸ χεῖρι ἐκεῖ ποῦ τὸ κατέβασε σ' τὸ κεφάλι μου πίσω ἀπὸ τὸ ταμποῦρι, ζωὴ σὲ λόγου σας. Μὰ ἦταν βλέπεις αὐτὸς γραμμένος σ' τὴν ἀναφορὰ τοῦ χάρου κι' ὄχι ἐγώ. Μισοζαλισμένος, μὲ ματωμένα μάτια τοῦδωσα μιὰ κουμπουριά κατὰστηθα καὶ σωριάστηκε σὰν βουβάλι χάμου σ' τὰ λιθάρια.

Καὶ ἔλεγε ταῦτα ἄνευ κόμπου, μεθ' ἀπλότητος καὶ ἡρεμίας, ὡς νὰ ἐπρόκειτο περὶ κοινοῦ τινος καὶ ἀσημάντου πράγματος. Μετ' ὀλίγον ἐπρόσθεσεν:

— Π' ὄλα αὐτὰ τὰ τέρατα, τοὺς φονιάδες, ἕναν συμπόνεσεν ἡ ψυχὴ μου, σὰν εἶδα νὰ τὸν ξαπλώνη ὁ δήμιος σ' τὴν καρμανιόλα. Εἶπα μέσα μου: τί κρίμα νὰ κοπῆ ἔτσι τόσο ἄμορφο κεφάλι.

— Ἦταν τόσο εὐμορφος ἄνθρωπος; ἠρώτησα.

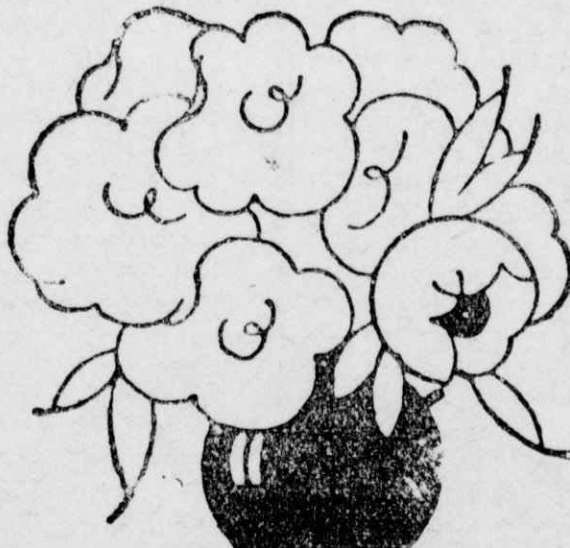
— Ἄγγελος! Καὶ τὸ ὄνομά του τὸ εἶχε πάρη ἀπ' τὴν ὀμορφιά του, τὸν ἔλεγαν Ἄγγελόγιαννο. Ἄγγελος τὴν ὄψη καὶ δαίμονας τὴν καρδιά! Κοντὰ σ' ὄλα τὰ κακὰ πῶκανε μὲ τὴ μαύρη ψυχὴ του, πῆρε σ' τὸ λαιμό του μὲ τὴν ὀμορφιά του καὶ ἕνα δύστυχο κορίτσι ἀπ' τὴ Σπολάιτα... Τώρα νὰ στρίψω ἕνα τσιγάρο, καὶ θὰ σὰς τὸ πῶ αὐτὸ πῶς γίνηκε, νὰ ἰδῆτε ἂν δὲν μοιάζει σὰν κάτι ποῦ γράφουν οἱ φράγκοι σ' τὰ μυθιστορήματα καὶ παρασταίνουν σ' τα θέατρα τῆς Ἀθήνας.

Ἀνυπομονοῦντες ἀπερρίψαμεν τὰ χειρόμακτρα ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ προσηλώσαμεν τὰ βλέμματα εἰς τὸ στῆμα τοῦ Καρακίτσου. Ἄλλ' ἐκεῖνος μετὰ νωχελείας συνέθλιβε τὸ σιγάρον καὶ ἀνασύρας ἐκ τοῦ κόλπου μικρὰν καπνοσύριγγα ἐξ ὀστοῦ ὀρνέου, ἐτοποθέτησεν αὐτὸ ἐπιμελῶς.

Ἐπειτα ἦναψεν ἀπὸ τοῦ καπνισμένου λύχνου καὶ κατ' ἐπανάληψιν ροφήσας καὶ καταπιῶν ἐξέβαλεν ἀπὸ τῶν μυκτῆρων νέφη πυκνὰ καπνοῦ. Ἐτριψε δις καὶ τρίς διὰ τῆς παλάμης τὸ ἐκ τοῦ πληθικίου σημειωμένον μέτωπον καὶ τέλος συναντήσας τὰ περίεργα βλέμματα ἡμῶν ἐμειδίασε καὶ ἤρχισε τὴν διήγησιν μετὰ ζωηρῶν χειρονομιῶν.

Β'.

«Δεκατρία χρόνια σφαλοῦνε σ' τὶς ἔξι Νοεμβρίου φέτος ἀπὸ τὴ βραδυὰ ἐκείνη. Ἦμουν χωροφύλακας σ' τὴ μοιραρχία Τριχωνίας καὶ ἀπεσπασμένος μὲ τὸν εἰσπράχτορα γύριζα ἔξω σ' τὰ χωριά. Ἡ ληστεία τότε εἶχε σηκῶση κεφάλι καὶ ὁ κόσμος ἦτο ἄνω κάτω λίγες μέρες πρὶν εἶχαν πιάσει σ' τὸ Ζαπάντι ἕναν καπνέμπορο. Τὰ μεταβατικά τοὺς βάρεσαν καὶ σκότωσαν ἕνα, τὸν Κατοῖκη ἔλεγαν πῶς λαβώθηκε κι' ὁ Ἄγγελόγιαννος, μὰ δὲν μπόρεσαν νὰ τὸν πιάσουν ζωντανόν. Τὸν πῆραν οἱ ἄλλοι λησταὶ σ' τὸν ὄμο ἢ τρύπωσε σ' τὸ δάσος κατὰ τὸ Πλατανόρεμμα; Κανεὶς δὲν ἤξερε. Οἱ στρατιῶται ἔφαγαν τὸν τόπο ἀκολουθοῦντες τὰ αἵματτα — γιὰτὶ ἦτο προκηρυγμένο τὸ κεφάλι του δυὸ χιλιάδες — τοῦ κάκου, τοῦ κάκου...»

Ἐκείνο τὸ βράδυ — ἔξη Νοεμβρίου τοῦ ἑξήντα πέντε — ἦρθαμε μὲ τὸν εἰσπράχτορα τὸν κύρ Μελέτη σ' τὴ Σπολάιτα. Ἦτο κρύο διαβολεμένο· ὁ οὐρανὸς συννεφιασμένος κ' ἔρριχνε ψιλὸ ψιλὸ νερόχιονο. Κονέψαμε σ' τὸ σπίτι τοῦ Λάμπρου Γκίκα, πρώτου νοικοκύρη σ' τὸ χωριό, καὶ στεγνώσαμε τὰ βρεμένα ρούχά μας κοντὰ σὲ μιὰ γερὴ φωτιά καρτερώντας τὸ δείπνο. Ἐκεῖ μπαίνει μέσα ἕνας ἄλλος νοικοκύρης τοῦ χωριοῦ μεσόκοπος ἄνθρωπος, — ὁ Μίλτος Κεραμίδης — εἶχε γυναῖκα ἀπ' τὸ Καρπενῆσι καὶ τὸν γνώριζα λιγάκι. — «Καλησπέρα — Καλησπέρα... — Κύρ εἰσπράχτορα, λέει, καλὰ εἶσαι τοῦ λόγου σου ἐδῶ· νὰ πάρω τὸν Καρακίτσο σ' τὸ σπίτι ἐγώ· εἶνε καὶ τῆς γυναίκας μου πατριώτης, νὰ τὰ ποῦμε ἀπόψε, σὰν πέρασε ἀπὸ δῶ...» Ὁ εἰσπράχτορας λέει: «Ὁ Καρακίττος ὑπηρεσία. δὲν ἔχει ὡς αὔριο τὸ πρωῖ, ἐλεύθερος εἶνε νὰ κἀν ὅ,τι θέλει».

Σὰν ἔρτάσαμε σ' τὸ σπίτι τοῦ Μίλτου, σφάλησε καλὰ τὴν πόρτα καὶ μοῦ λέει σ' τ' αὐτὴ:

— Καλὴ τύχη σ' ἔφερ' ἀπόψε σ' τὴ Σπολάιτα.

— Τί θές νὰ πῆς;

— Σούτ!... ξέρω τὸ γιατίκι τοῦ Ἀγγελόγιαννου. Εἶνε λαθωμένος σ' τὸ δεξι μερὶ καὶ οἱ σύντροφοί του τὸν ἀφῆσαν μόνο. Ἄμα γίνῃ νύχτα βαθεῖα, οἱ δύο μας θὰ πᾶμε νὰ τὸν βαρέσωμε σὰν λαγὸ σ' τὸ καρτέρι. Σούτ!... χίλιες δραχμές σ' τὸ κεμέρι ὁ καθένας...

Μοῦ φάνηκε σὰν ν' ἀνοιξαν τὰ οὐράνια μπροστὰ μου καὶ πῆγα νὰ φιλήσω τὸ Μίλτο!... χίλιες δραχμές γιὰ τὸ πουγγι ἑνὸς χωροφύλακα ἦτον κάτι τι, χῶρια ἢ τιμὴ καὶ τὸ γαλόνη!

Ὁ Μίλτος δὲν εἶνε ἀρσεικὰ παιδιὰ, μόνον μιὰ κόρη, τὴν Κατερίνα, δεκαεφτά χρονῶν λιγερή, ὁμορφὴ σὰν τὸ κρύο νερό. Ἡ κερά Μίλταινα ἦτον σὲ μιὰ συμπεθέρα τῆς ποῦ κοιλοπόναγε τὸ κορίτσι ἐτοίμασε τὸ φαί. Μὰ νὰ πῶ τὴν ἀλήθεια, οὔτε φαί, οὔτε κρασί ἔνοιωσα ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ὁ νοῦς μου ἦταν σ' τὶς χίλιες δραχμές καὶ σ' τὸ γαλόνη τοῦ ὑπενωμοτάρχου.

Τρώγοντας μιλούσαμε γιὰ τὴ δουλειά μὲ μισὰ λόγια γιὰ νὰ μὴν πάρῃ εἶδησι τὸ κορίτσι καὶ τρομάξῃ γιὰ τὸν πατέρα τῆς. Μὰ ἐκεῖνη, σὰν νὰ μπῆκε σ' τὸ νόημα, μὲς κύτταζε μέσ' σ' τὸ στόμα μὲ παραξενεμένη, ποῦ τὰ τόσο ἦτον συγχισμένη, ποῦ τὰ χέρια τῆς ἔτρεμαν καὶ ἔρριξε κάτω ἕνα τσανάκι. Ὁ Μίλτος δὲν τὸ παρετήρησε, ἐγὼ τὸ παρετήρησα — ἡ δουλειά ἑνὸς χωροφύλακα εἶνε νὰ τὰ κυττάξῃ ὄλα! Λέω τοῦ Μίλτου:

— Δὲν στέλνεις τὸ κορίτσι νὰ πλαγιαίξῃ; Τί μᾶς χρειάζεται;

— Ἀλήθεια, λέγει, Κατερίνα, σῦρε μέσα καὶ πέσε!

Ἡ Κατερίνα ἔσκυψε τὸ κεφάλι, εἶπε καληνύχτα κ' ἐμπῆκε σ' τὴν πλαγιὴν κάμερη, σφάλησε καὶ τὴν πόρτα πίσω τῆς. Ποῦ νὰ περάσῃ ἢ ὥρα; χρόνος μοῦ φαινότανε ἀπὸ τοιγάρου σὲ τοιγάρου πῆγαινα καὶ γύριζα ἀπάνω κάτω. Ὁ Μίλτος πειὸ ἡσυχος λαγοκοιμῶταν μὲ τῶνα μάτι στρωμένο χάμου. Μὲ τὰ πολλὰ τὸ ρολόγι μου ἔδειχνε δέκα καὶ μισή.

— Ὦρα εἶνε πλειά, λέω τοῦ Μίλτου.

— Ὦρα, λέει κ' αὐτός.

Ξεκρέμασε ἀπ' τὸ καρφὶ τὸ καρυοφύλλι του καὶ κύτταξε κοντὰ σ' τὸ λυχνάρι τῆς φωτιά. Ἐβαλε κ' ἕνα κουμπουρι σ' τὸ σελάχι. Ἐγὼ πῆρα τὴν καραμπίνα μου μονάχα, ἄφησα τὴν σπαθολόγη γιὰ νὰ μὴ βροντᾶ καὶ πιάνεται στὰ κλαριά. Πίσω σ' τὸ ζωνάρι εἶχα πάντα ἕνα μικρὸ δίκαννο πιστόλι ποῦ μοῦ εἶχε χάριση ἕνας Ἐγγλέζος περιηγητῆς — τεφαρίκι πράμα!...

Κουκουλωμένοι μὲ τὶς κάπες ἀπ' τὸ κεφάλι βγήκαμε ἀπ' ἀγάλια ἀγάλια σ' τὰ σκοτεινά. Ἐβρεχε ὄλοένα· ἄλλο δὲν ἀκούοταν παρά ἡ βροχὴ πῶπεφε πιτσιλιστὰ σ' τὰ κεραμίδια καὶ σ' τὶς πέτρες. Ὁ Μίλτος πῆγαινε μπροστὰ, ἐγὼ ἀπὸ κοντὰ. Πῆραμε ἕνα κατηφορικὸ μονοπάτι, ὕστερα λοξέψαμε μέσ' σ' τὰ ρουμάνια. Ὁ Μίλτος κοντοστάθηκε ἐζύγασα κοντὰ του.

— Φτάσαμε, μοῦ λέει σιγαλὰ σ' τ' αὐτὴ ἐδῶ πίσω ἀπ' τὰ μεγάλα λιθάρια σ' τὴ Σπηλιά τοῦ Λύκου εἶνε χλωμένος. Θὰ ζυγώσουμε σκυφτοὶ ὁ ἕνας πλάι σ' τὸν ἄλλον μὲ ση-

κωμένα τὰ τουφέκια. Ἄν πάρῃ χαμπάρι καὶ ρίξῃ πρῶτος αὐτός, θὰ τραθήξωμε καὶ οἱ δύο ἀπάνω σ' τὴ φωτιά. Ἄν δὲν πάρῃ χαμπάρι, ρίξῃ εὐθύς, ἄμα ρίξω. Ὅπως εἶπε γίνηκε· ἀνασήκωσα τὸ λύκο τοῦ τουφεκιοῦ πατώντας τὸ σκαντάλι γιὰ νὰ μὴν κἀν κρότο καὶ μὲ τὸ τουφέκι ἐπί σκυφῶ ἀκολουθοῦσα τὸν Μίλτο. Αὐτὸς ἐπήγαινε σ' τὰ δεξιά μου μὲ μικρὰ καὶ κομμένα βήματα. Ξάφνου πάτησεν ἕνα ξερὸ κλαρί κ' ἐτσακίσθηκε. Πρὶν προφτάσω νὰ πῶ τοῦ Μίλτου πῶς κάτι σὰν νὰ σαλεύθηκε ἀπ' τὸν κρότο μέσα σ' τὸ σκοτάδι, μπάμ! ἀκούω δίπλα τὸ τουφέκι μου, μπάμ! τραβῶ κ' ἐγὼ ἴσα ἐμπρός.

Ὁ Μίλτος εὐθύς σὰν ἀδειασε τὸ τουφέκι, ἔρριχθηκε μὲ τὸ χαντζάρι. Εἶχε ὑποψία μήπως ὁ ληστής δὲν ἔμεινε σ' τὸν τόπο καὶ μᾶς βαρέσῃ. Μὲ μιὰς εὐρέθηκα ἐγὼ κοντὰ του. Μὲ τὸ πόδι μου πάτησα ἕνα κορμὶ σωριασμένο κάτω καὶ τυλιγμένο σ' τὴν κάππα. Ὁ Μίλτος τὸ χτυποῦσε σ' τὰ τυφλά. Τὸ κλώτσησα κ' ἐκύλισε σὰν ἄσκι.

— Μὴ σκουριάξῃς ἀδικὰ τὸ μαχαίρι, τοῦ λέω, εἶνε κουφάρι πειά...

Ἐβρεχε ὄλοένα. Ὁ Μίλτος εἶχε πάρῃ σ' τὸ σελάχι τοῦ δαδι πισσωμένο. Σ' τὸν κόρφο τῆς κάπας τοῦ ἐτσακμάκησε καὶ τ' ἀναψε. Ἐγὼ καρτέραγα μὲ τὸ πόδι ἀπάνω σ' τὸν σκοτωμένο καὶ τὸ δίκαννο πιστόλι σ' τὸ χέρι γυρισμένο ἐπάνω του. Ἄμα σάλευε, θὰ τοῦ φύτευε δυὸ βόλια — μὰ οἱ πεθαμένοι δὲν σαλεύουν πλειά παρὰ σὰν βρυκολακιάσουν.

Ὁ Μίλτος σκυφτὸς ἐζύγασε τὸ ἀναμμένο δαδι καὶ ἀνασήκωσε τὴν κάππα... Παναγία Προυσιώτισσα! Τὸ κουφάρι ποῦ εἶχαμε μπροστὰ μας δὲν ἦτο τοῦ Ἀγγελόγιαννου — ἦτον... τῆς Κατερίνας, τῆς κόρης του. Ὁ δυστυχὴς πατέρας μ' ἕνα μουγκριτὸ, σὰν λαθωμένο βῶδι, ἔπεσε ἀ-

πάνω σ' τὸ ἄψυχο καὶ ματωμένο κορμὶ τὸ δαδι ἐσβύσθηκε σ' τὴ βρεμένη γῆ.

Κ' ἐγὼ δὲν ἤξευρα ποῦ βρισκόμουν· ὁ νοῦς μου πῆγε νὰ σαλέψῃ. Ἐμαρμάρωσα ἐκεῖ ὀρθὸς ἀκούοντας τὸ γογγυτὸ τοῦ Μίλτου. Καὶ ἔξαφνα ἀντὶ νὰ τοῦ μιλήσω, ἀντὶ νὰ κἀν κάθε ἄλλο γνωστικώτερο ποῦ μπορούσε νὰ μοῦρῃ σ' τὸ νοῦ, ἔφυγα σὰν τρελλός. Γιὰ κάμπουσο γύριζα μέσα σ' τὰ ρουμάνια χωρὶς νὰ ξέρω ποῦ πηγαίνω. Ὑστερα ἄρχισα νὰ ραχῶμαι σ' τὰ λογικά μου συλλογίσθηκα νὰ πάω σ' τὸ χωριὸ νὰ δώσω εἶδηση. Μὰ ὡς ποῦ ναῦρω τὸ δρόμο ἔκαμα γύρους κ' ἀλλογύρους σ' τὰ σκοτεινά. Μὲ τὰ πολλὰ εἶδα τὰ σπῆτια ν' ἀσπρίζουν σ' τὰ πλά-

νια τοῦ βουνοῦ καὶ κάτω τὸν Ἀσπροπόταμο ποῦ γυάλιζε. Τότε παίρνω πλειά διπλὸ δρόμο· φτάνω λαχανιασμένος. Κοντοστέκω νὰ πάρω ἀνασασμὸ, ἄμα μπῆκα σὸ χωριὸ καὶ ὕστερα ἀδειάζω δυὸ πιστολιές σ' τὸν ἄερα καὶ ἀρχίζω νὰ φωνάζω:

— Χριστιανοί, βοήθεια, βοήθεια!

Ὁ κόσμος ὅλος σηκώθηκε σ' τὸ ποδάρι· οἱ σκύλοι ἐγαύγιζαν. Ἐδῶσα νὰ καταλάβουν τί εἶχε γείνη· εἴκοσι, τριάντα νομάτοι ἄρπαξαν τ' ἄρματά τους καὶ ἔτρεξαν σ' τὴ Σπηλιά τοῦ Λύκου. Ἐγὼ δὲν εἶχα δύναμη νὰ πάω μαζί τους. Ἡ Μίλταινα ἀκούσε τὸ σκοτωμὸ τῆς κόρης τῆς κ' ἔπεσε ξερή.

Ὁ εἰσπράχτορας, οἱ ἄλλοι χωριανοὶ μαζεμένοι γύρω μου, μιλούσαν, φώναζαν. Κανένας δὲν μπορούσε νὰ καταλάβῃ πῶς σ' τὸν τόπο τοῦ Ἀγγελόγιαννου βρέθηκε ἡ Κατερίνα ἢ κόρη τοῦ Μίλτου.

Γ'.

Κοντὰ ἐχάραζε. ὅταν ἔφθασε πρῶτο ἕνα ἀπὸ τὰ παιδιὰ ποῦ πῆγε σ' τὴ Σπηλιά κ' ἔφερε τρία χαμπάρια, πῶς ἢ Κατερίνα εἶνε σκοτωμένη ἀπὸ τὸ βόλι ποῦ τὴν πέρασε κατὰκαρδὰ κ' ἔχει καὶ πέντε μαχαίριες, πῶς ὁ Μίλτος ἔχασε τὰ λογικά του καὶ πῶς ἔπιασαν ζωντανὸ τὸν Ἀγγελόγιαννο λίγου παρακεῖ ἀπ' τὸν τόπο ποῦ σκοτώθηκε ἡ κόρη τοῦ Μίλτου.

Σὲ λίγο ἦρθαν καὶ οἱ ἄλλοι. Ἐφεραν τὴν δυστυχισμένη Κατερίνα σηκωτὴ καὶ τὴν ἄφησαν χάμου, σ' τὴ μέση τοῦ σπιτιοῦ τῆς. Ὁ ληστής δεμένος, χλωμὸς ἀπ' τὴν πληγὴ, ἐ-

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν 56 σελίδα)

ΒΕΡΑ ΚΟΡΕΝ, Η ΚΑΤΑΡΑΜΕΝΗ !

(Συνέχεια έκ τῆς σελίδος 26)

πάντησε καὶ σώπασε.

Κι' ἐγὼ δὲν μπόρεσα ὡς σήμερα νὰ καταλάβω γιατί ὁ πατέρας μου εἶχε κομματιασθῆ τόσο ἀπαίσιος γιὰ δυὸ τε-νεκεδάκια πού γυάλιζαν στὸ στήθος του! Σὲ ἡλικία δεκαπέντε χρονῶν βγήκα ἀπὸ τὸ σχολεῖο. Ἦμουν ἕνα πολὺ ὠμορφο κορίτσι, ἤξερα τρεῖς γλώσσες κι' ἐπαιζα καλὸ πιάνο. Ὡστόσο τὸ βλέμμα μου εἶχε μιὰ παράξενη σκληρότητα. Θυμᾶμαι ἀκόμη ὅτι ποτὲ δὲν εἶπα εὐχαριστῶ σ' ἕναν ἄνθρωπο καὶ ποτὲ γιὰ ἕνα σφάλμα μου δὲν ζήτησα συγγνώμην. Ἦμουν κακιά; Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω, γιὰτὶ ἀκόμη καὶ τώρα δὲν μπορῶ νὰ ξεχωρίσω τὸ κακὸ ἀπὸ τὸ καλὸ. Ἐπειτα, ἕνα ἄλλο πρᾶγμα πού δὲν συνήθισα εἶνε τὰ χάρδια. Ἀπὸ τὸν καιρὸ πού πέθανε τόσο τραγικὰ ἡ θεία μου, κανεὶς δὲν μὲ φίλησε καὶ κανεὶς δὲν μοῦ εἶπε ἕνα τρυφερὸ λόγο. Ὅσο γιὰ τὸν πατέρα μου; Αὐτὸς μὲ περιφρονούσε. Μάταια ἐγὼ ἔκανα ὅ,τι μπορούσα γιὰ νὰ τοῦ κινήσω τὴ συμπάθεια. Κι' ὅταν κάποτε ρίχθηκα μὲ κλάματα στὴν ἀγκαλιά του, μ' ἔσπρωξε ἡσυχὰ καὶ μοῦ εἶπε :

— Ἀκουσε, Βέρα, εἶνε ἀδύνατον νὰ σοῦ φερθῶ καλύτερα... Κάτι ἔχει σπάσει μέσα στὴν καρδιά μου. Τὸ ξέρω ὅτι δὲν φταῖς ἐσὺ πού πέθανε ἡ μητέρα σου, μὰ δὲν μπορῶ νὰ φερθῶ διαφορετικὰ. Δὲν σ' ἀγαπάω.

Κι' ἔτσι μεγάλωσα χωρὶς ἀγάπη καὶ χωρὶς κανένα ἐνδιαφέρον. Ὡστόσο εἶχα τὸ κουράγιο νὰ σπουδάσω. Οἱ καθηγηταὶ μου μάλιστα πρόσεξαν ὅτι εἶχα ταλέντο κι' ὅτι μπορούσα νὰ γίνω κυκλὴ ἠθοποιός. Καὶ μὲ βοήθησαν παρ' ὅλη τὴν ἀδιαφορία τοῦ πατέρα μου.

Ἐπαιξα στὸ θέατρο κ' ὕστερα, ἐπειδὴ εἶχα φωτογένεια, προτίμησα τὸν κινηματογράφου. Σ' αὐτὸν ὁμως δὲν προσελήφθη ἐντελῶς τυχεῖα, μὰ ὕστερα ἀπὸ ἕνα σκάνδαλο. Ὁ γιὸς ἐνὸς τραπεζίτη ἐπέμενε νὰ μὲ γνωρίση καλύτερα, γιατί μὲ συμπαθοῦσε. Ἐγὼ ὁμως τὸν ἀπέφευγα γιατί εἶχα καταλάβει πειὰ τὴν μοιραία γοητεία πού ἐξασκοῦσα στοὺς ἄνδρες. Μιὰ φορὰ μάλιστα τοῦ τὸ μῆνυσα μὲ μιὰ φίλη μου. Μὰ ἐκεῖνος ἐπέμενε καὶ μ' ἀνάγκασε τέλος νὰ ὑποχωρήσω. Ὅταν ὁμως ὁ ἐρωτευμένος τραπεζίτης ἔφυγε τρισευτυχισμένος ἀπὸ τὸ διαμέρισμά μου, τὸ αὐτοκίνητό του συνεκρούσθη μ' ἕνα ἄλλο κι' ὁ φίλος μου ἔμεινε στὸν τόπο. Τὴν ἴδια τύχη εἶχαν ἀκόμη ἄλλοι δυὸ ἄνθρωποι, πού πόθησαν τὸν ἕρωτά μου.

Φαίνεται ὅτι εἶνε μοιραῖο νὰ φέρνω τὸ κακὸ, γιατί τὴν ὥρα πού γεννήθηκα ὁ πατέρας μου μὲ καταράστηκε. Κι' ὅταν πέθαινε, μάταια προσπάθησα νὰ τὸν κάνω νὰ μὲ συγχωρήσει. Μοῦ ἀρνήθηκε τὴν συγγνώμη του, γιατί ἀθελά μου τοῦ εἶχα τσακίσει τὴ ζωὴ. Ναί, μὴν ἐκπλήττεσθε. Εἶμαι μιὰ καταραμένη. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο φέρνω γρουσουζιά σ' ὅσους μὲ πλησιάζουν. Γι' αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ χαρῶ τίποτε σ' αὐτὸ τὸν κόσμον. Κι' ὡστόσο, πρέπει νὰ παραδεχθῆτε ὅτι δὲν φταῖω ἐγὼ.

Κ' ἡ Βέρα Κορέν δάγκωσε τὰ χεῖλη της γιὰ νὰ συγκρατήσῃ τὰ δάκρυά της. Πράγματι, αὐτὴ ἡ «βεντέττα» εἶνε μιὰ καταραμένη. Γι' αὐτὸ σκορπίζει τὴν δυστυχία σ' ὅσους τὴν ἀγαποῦν. Μὰ καὶ γι' αὐτὸ τὸ λόγο εἶνε μοναδικὴ στοὺς ρόλους «μοιραίων» γυναικῶν καὶ κατασκόπων.

ΠΙΕΡ ΜΠΕΡΖΕ

ΤΟ ΣΗΜΑΔΙ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 19)

στὸ τεζάκι της. Μὰ τὴν ἴδια στιγμή ὁ ἄγνωστος τῆς εὐωσε μιὰ σπρωξιά, ἀνοίξε τὸ συρτάρι κι' ἔχωσε μέσα τὰ χεῖρα του γιὰ νὰ πάρῃ τὰ λεφτά. Ἡ Ἐρπὲν ὁμως, πού ἦταν μιὰ θαρραλέα γυναῖκα, δὲν ἔχασε τὴν ψυχραιμία της. Ἐκλείσε μὲ δύναμι τὸ συρτάρι, τοῦ μάγκωσε τὰ χεῖρα κ' ὕστερα μὲ μιὰ γεμάτη μποτίλια πού θρέθηκε δίπλα της, τοῦ ἔδωσε ἕνα τρομαχτικὸ χτύπημα στὸ κεφάλι.

Ὁ ἄγνωστος ἔβγαλε ἕνα βογγητὸ καὶ σωριάστηκε καταγῆς ἀναίσθητος. Πέφτοντας χτύπησε γιὰ δευτέρη φορὰ στὴν προεξοχὴ τοῦ πάγκου κι' ἔμεινε στὸν τόπο.

Ἡ Κλεμάνς τότε μόνο κατάλαβε τί εἶχε κάνει. Ναί, εἶχε σκοτώσει ἕναν ἄνθρωπο! Ἐναν μεθυσμένο γιὰ ἑφτακόσια φράγκα! Μετανοημένη ἔσκυψε ἀπὸ πάνω του κι' ἄρχισε νὰ τὸν κυττάζῃ. Ἦταν ἕνας νέος ὡς εἴκοσι χρόνων, μὲ μιὰ φυσιογνωμία τσακισμένη ἀπὸ τὶς καταχρήσεις. Ξαφνικὰ ἡ

Ο ΑΓΓΕΛΟΓΙΑΝΝΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 12)

σκυφτε τὸ κεφάλι κάτω κ' ἐκύτταζε τ' ἄψυχο κορμί. Αὐτὸς ὁ φονιάς, τὸ θηρίο, εἶχε δάκρυα σ' τὰ μάτια. Ὅταν τὸν ἤδραν, δὲν ἔφερε καμμιάν ἀντίσταση· πέταξε μόνος του τάρματα ἀπ' τὸ σελάχι, σταύρωσε τὰ χεῖρα καὶ εἶπε :

— Τώρα σκοτώστε με ἀδέρφια!

Ἄλλη ἀρχὴ δὲν ἦταν σ' τὸ χωριὸ, τὸν παράδωσαν σ' τὸν πάρεδρο καὶ σ' ἔμένα. Τὸν ρωτῶ :

— Μωρὲ, πῶς εὐρέθηκε τὸ κορίτσι στὸν τόπο σου;

Μοῦ ἀποκρίνεται ξάστερα.

Σὰν μ' ἄφησαν οἱ σύντροφοί μου λαθωμένον, ἔλεγα πῶς θὰ πεθάνω σὰν σκυλὶ μέσα σ' τὴ σπηλιά. Πέρασα μιὰ μέρα καὶ μιὰ νύχτα χωρὶς φαί καὶ νερό· καρτέραγα τὸ χάρο νὰ μὲ λυτρώσῃ καὶ δυὸ τρεῖς φορές ἔφερα τὸ κουμπούρι σ' τὸ στόμα, μὰ πάλι ἐδείλιασα — κάλλια νὰ μὴ δείλιαζα!

Ξάφνου ἀκούω παραπάτημα τῆ δευτέρῃ αὐγῇ ἔξω ἀπ' τὴ σπηλιά. Θὰ φωνάξω, λέω, καὶ ὅ,τι γίνῃ ἄς γίνῃ. Σ' τὴ φωνή μου τὴν ξεψυχισμένη ἀποκρίνεται τρομαγμένη φωνὴ κοριτσιοῦ. Ἐκεῖ πού πρόσμενα νὰ ἰδῶ τὸ χάρο νὰ μοῦ πάρῃ τὴ ζωὴ, βλέπω τὴν Κατερίνα πού ἤρχουνταν νὰ μοῦ δώσῃ ζωὴ. Σ' τὴν ἀρχὴ φοβήθηκε, μὰ σὲ λίγο ἀναθάρρεψε· μοῦφερε φαί, νερό, πανὶ γιὰ τὴ λαθωματιά μου καὶ κάτι ἀλοιφές ἀπ' τὸ χωριὸ. Ἦρχουνταν κάθε μέρα καὶ μ' ἔθλεπε, σὰν πήγαινε στὴ σάνη. Μ' ἐσυμπόνεσε σ' τὰ λήθια ἡ δύστυχη! Τὴ νύχτα σήμερα ὅ,τι σφάλησα τὰ μάτια, ἀκούω τὸ σημάδι τῆς Κατερίνας δυὸ λιθάκια νὰ χτυποῦν τῶνα μὲτ' ἄλλο τρεῖς φορές καὶ πάλι τρεῖς. Κατάλαβα πῶς κάτι κακὸ μῆνυμα φέρνει τέτοια ὥρα, μὲ τέτοιο καιρὸ. — Γιὰ τὸ Θεὸ, μοῦ λέει, φεύγα καὶ χάθηκες. Ὁ πατέρας μου σὲ ξέρει πῶς εἶσαι ἐδῶ καὶ θάρθη ἀπόψε μ' ἕνα χωροφύλακα νὰ σοῦ πάρουν τὸ κεφάλι. — Νὰ φύγω; πῶς νὰ φύγω, πού δὲν μποροῦσα νὰ σείσω τὸ πυδάρη. Αὐτὴ μ' ἀνασῆκωσε σ' τα χεῖρα καὶ μ' ἔσυρε ὅσο μπορούσε μακριὰ ἀπ' τὸν τόπο πού ἦμουν. Γύρισε σ' τὴ σπηλιά νὰ πάρῃ ὅ,τι ἔμειν' ἐκεῖ δικό μου γιὰ νὰ μὴν εὔρουν σημάδι.

Καὶ ἐνῶ μοῦλεγεν αὐτὰ μὲ τρεμουλιασμένη φωνὴ ὁ λαθωμένος ληστής, ἀνοίγει μὲ μιὰς ἡ πόρτα καὶ μπαίνει ὁ Μίλτος. Ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω τὴν ὄψη του. Τὰ μάτια ἀγρια, τὰ μαλλιά σηκωμένα, τὰ γένεια του, τὰ χεῖρα του, τὰ ρούχα του ματωμένα ἀπ' τὸ αἷμα τῆς κόρης του. Ἦταν τρελλὸς σωστοῦς τέσσαρες μῆνες. Ὑστερα ἔγεινε καλὰ, μὰ τοῦμεινε πάντα μιὰ μελαγχολία, ὡς πού πέθανε ὕστερα ἀπὸ δυὸ χρόνια μὲ τῆνομα τῆς Κατερίνας σ' τὸ στόμα. Ἐμένα μ' ἐλύτρωσ' ὁ Θεὸς ἀπὸ τὸ βάρος πού θὰ εἶχα στὴ συνείδησή μου αἰώνια. Τὸ δικό μου βόλι εἶχε πάρῃ μόνον τὸ μανίκι τῆς κάππας. Ἡ Κατερίνα σκοτώθηκε ἀπ' τὸ χεῖρι τοῦ πατέρα της.

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

Ἐρπὲν γούρλωσε τὰ μάτια της. Ἐκεῖ στὴ δεξιὰ μεριά τοῦ στήθους του πού φαίνονταν ἀπὸ τὸ πουκάμισό του πού εἶχε σκιστῆ κατὰ τὴν πάλη τους, εἶχε διακρίνει ἕνα κόκκινο σημάδι. Ἐνα μικρὸ κόκκινο σταυρὸ.

— Θεέ μου! ψιθύρισε. Ὅχι, δὲν εἶνε δυνατόν! Δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε ἀλήθεια! Ὅχι, δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε ὁ Φάθιος!...

Καὶ τρέμοντας ἀπὸ τὴν ἀπελπισία της, ἄρχισε νὰ ψάχνῃ τὶς τσέπες του μήπως ἀνακαλύψῃ κάτι πού θὰ τῆς ἔδινε μιὰ ἐλπίδα. Στὴν ἀρχὴ θρῆκε ἕνα μαχαίρι, ἔπειτα ἕνα κλεφτοφάναρο, κατόπι μερικὰ ψιλὰ καὶ τέλος μιὰ λερωμένη ταυτότητα. Ἦταν ἀπὸ τὸ Ἄσυλο τῶν Ἀπόρων. Πιστοποιοῦσε ὅτι ὁ Φάθιος Τουρέλ εἶχε πάρει τὸ πτυχίον τοῦ τεχνίτη κι' ὅτι εἶχε φύγει ἀπὸ αὐτὸ πρὸ ἔξη μηνῶν.

Δὲν ὑπῆρχε λοιπὸν καμμιά ἀμφιβολία ὅτι ἦταν τὸ νόθο παιδί της πού εἶχε καταστήσει ἕνας λωποδύτης, μὴ θρίσκοντας δουλειὰ γιὰ νὰ ἐργασθῆ. Καὶ τότε ἡ Κλεμάνς κατάλαβε ὅτι εἶχε σκληρὰ τιμωρηθῆ ἀπὸ τὴ θεία δίκη. Γονάτισε κάτω, μπρὸς στὸ νεκρὸ παιδί της, κι' ἄρχισε νὰ κλαίῃ. Τὰ δάκρυα πού δὲν εἶχε χύσει σ' ὅλη της τὴ ζωὴ, τρέχανε τώρα ποτάμι ἀπὸ τὰ μάτια της.

— Φάθιε!... Παιδί μου!...

Μὰ ὁ Φάθιος δὲν σάλευε καθόλου.

Κι' ἔξω ὁ οὐρανὸς ἔκλαιγε κι' αὐτὸς, θρηνοῦσε γιὰ κάτι παντοτεινὰ χαμένο, σὲ χειμάρρους ραγδαίους ἀτελειώτης βροχῆς.

ΜΑΡΣΕΛ ΝΤΥΠΟΝ